

R A P O R T

o stosunkach ze Stanisławskimi,
 (za czas od 23/3 do 20/6 -1944 r.)

625

Melduję, iż w okresie sprawozdawczym odbyłem z tym samym, co poprzednio przedstawicielem Stanisławskich 18 spotkań. Na trzech z nich był obecny również szef roboty Stanisławskich W. J. Bradley.

Współpraca ze Stanisławskimi ma nadal charakter dwustronny. Na każde zapytanie z mej strony dostarczają oni posiadane przez siebie informacje, jak również często z własnej inicjatywy przynoszą notatki w sprawach, które nas mogą interesować. Jednocześnie Stanisławscy służą wszelką pomocą techniczną, ofiarowując gotowość sporządzania fotokopji i t.p.

Jednocześnie sami Stanisławscy podkreślają, iż mają oni - w przeciwieństwie do Stanisławskich wojskowych - duże trudności natury technicznej, zwłaszcza w zakresie komunikacji i przekazywania materiałów wewnątrz Brazylii.

Zainteresowania rzeczowe Stanisława są coraz szersze i obejmują w pierwszym rzędzie:

- a) ruch komunistyczny,
- b) działalność organizacyjną żydów w Brazylii i ich powiązania międzynarodowe,
- c) akcja czynników niemieckich i pro-osiowych,
- d) sprawy wewnętrzno-polityczne,
- e) zagadnienia gospodarcze, a w szczególności sprawy związane z nielegalnymi operacjami finansowymi, przemysłem i t.p.

Wpływ dn. 5.7.1944

L. dz. 625/44

Przydział.....

W ostatnich tygodniach Stanisławscy kładą coraz większy nacisk na rozpracowanie akcji komunistycznej w Brazylii. Szef ich roboty podkreślił specjalnie w rozmowie ze mną, iż w tym zakresie interesują się dosłownie wszystkim, nie wyłączając informacji najdrobniejszych, bądź o charakterze ściśle lokalnym.

W myśl otrzymanych rozkazów w stosunkach ze Stanisławskimi omawiam sprawy obywateli polskich tylko w wypadkach, gdy są oni konkretnie podejrzani o akcję na rzecz osi, o udział w robocie komunistycznej, bądź też o działalność na odcinku ekonomicznym, sprzeczną z wojennymi interesami Aljantów, (przeżytek do Niemiec i t.p.).

Czasami Stanisławscy z własnej inicjatywy zwracają się z zapytaniami w sprawie obywateli polskich. M.in. interesowali się oni działalnością przedstawiciela konkurencji -Eugenjusza Grudy.

W myśl rozkazu, otrzymanego w piśmie SALVADOR'u z dnia 25/4 rb. L.dz. 428/44 - w rozmowie z szefem Stanisławskich poruszyłem sprawę ewentualnej współpracy z ich komórką wojskową. W odpowiedzi na to szef Stanisławskich oświadczył mi, iż wolałby, abysmy albo wcale nie nawiązywali kontaktu, albo też ograniczyli go do współpracy formalnej. Jednocześnie Stanisław podkreślił z naciskiem, iż ich komórka wojskowa ma nieco inny zakres zainteresowań, a w szczególności nie docenia niebezpieczeństwa komunistycznego.

W początku b.m. zwróciłem się do Stanisławskich z zapytaniem, czy posiadają oni możliwość przesyłania naszej poczty do Buenos Aires. Po kilku dniach otrzymałem pozytywną odpowiedź i w związku z tym w dniu 15 czerwca r.b. wysłałem pierwszą "p r ó b n ą" przesyłkę. Oczekuję obecnie odpowiedzi, kiedy i w jakim stanie została ona doręczona.

W toku współpracy ze Stanisławskimi w okresie sprawozdawczym część przekazywanych materiałów dostarczałem im na piśmie w formie notatek w języku angielskim. W tej formie doręczyłem m.in. opracowanie w sprawie sytuacji wewnętrznej w Brazylii (tajne organizacje bezpieczeństwa, nielegalne związki wśród oficerów i t.p.), wszystkie listy komunistów, notowanych przez policję na terenie stanów Paraná i Rio Grande do Sul oraz szereg konkretnych informacji typu KW.

Z zakresu kontr-wywiadowczego przekazano Stanisławskim następujące materiały:

a) Obywatele polscy:

1. Schubert Leon - rap.KW.z dnia 18/4-44 -L.dz.69/44 zał.N°2
2. Raskin Szymon - rap.KW.z dnia 30/5-44 -L.dz.114/44 zał.N°1
3. Świeykowski Stefan Zygmunt - rap.KW. z dnia 30/5-44 -L.dz. 114/44 zał. N°3.

b) Osoby działające na rzecz Niemiec:

1. Maak Reinhardt (nazista, organizator służby meteorologicznej i-
przypuszczalnie tajnego lotniska w Paranie)
rap.KW. z dnia 18/4-44- L.dz.69/44. Zał. NN°3
i 4. Rap. KW. z dn.8/5-44.L.dz.91/44 Zał.N°8.
2. Naziści w Foz de Iguassu-Rp.KW.z dn.18/4-44.L.dz.69/44.Zał.N°5
3. Moesari Camilo Martin Rp.KW.z dn.18/4-44.L.dz.69/44.Zał.N°6
4. Naziści w Paranie Rp.KW.z dn.25/4-44.L.dz.75/44.Zał.N°3
5. Hochmann Herbert Miguel Rp.KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°6
6. Briese Rp.KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°7
7. Hoeldtke Alfredo Rp.KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°9
8. Zico Pimpão Rp.KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°10
9. Niemcy kolporterzy broszur KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°12
10. Niemcy antynaziści w Pa-
ranie Rp.KW.z dn. 8/5-44.L.dz.91/44.Zał.N°13
11. Akcja Niemców w Paranie, wezwanie do dezercji z wojska
Rp.KW.z dn.30/4-44.L.dz. 114/44.Zał.5i6
12. Dr José Acacio Moreira Rp.KW.z dn.30/4-44.L.dz. 114/44.Zał.8

c) Działalność komunistyczna :

1. Parnes Julio - Rap.KW.L.dz.69/44 zał.N° 8 z dn. 18/4-1944
Rap.KW.L.dz.75/44 zał.N° 4 z dn. 25/4-1944
2. Lago Juliusz- Rap.KW.L.dz.69/44 zał.N°9 z dn. 18/4-1944
3. Kogan Sofia- Rap.KW.L.dz.69/44 zał.N°10 z dn. 18/4-1944
4. Kon Konecki Kazimierz- ob. polski- współdziałający z wydawnictwem, prowadzącym propagandę komunistyczną i prosowiecką
Rap.KW.L.dz.75/44 zał.N°1 z dn. 25/4- 1944
5. Komunisci, notowani przez policję w stanie Paraná-
6. Brazylijczycy, podejrzani o działalność komunistyczną w Kurytybie
Rap. KW.L.dz.75/44 zał.NN°° 6i7 z dnia 25/4-1944
7. Dykan Paweł, ob.polski, podejrzany o działalność komunistyczną i chęć nawiązania stosunków z Poselstwem Sowieckim w Montevideo(wszczął starania o wizę na wyjazd do Urugwaju).
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°1 z dnia 8/5-1944
8. Miller K.- inżynier, obywat. polski, w S.Paulo-podejrzany o komunizm
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°2 z dn.8/5 -1944
9. Nowarko Aleksy, ob. polski, aresztowany rzekomo za komunizm
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°3 z dnia 8/5-1944
10. Schächter Joachim, ob. polski, podejrzany o akcję komunistyczną-
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°5 z dnia 8/5-1944
11. Wpływy komunistyczne w prasie brazylijskiej w Rio i S.Paulo-
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°14 z dn.8/5-1944
12. Komunisci notowani przez policję w stanie Paraná-
Rap.KW.L.dz.91/44 zał.N°15 z dnia 8/5-1944
13. Guiomar Fagundes -Rp.KW.L.dz.91/44 zał.N° 16 z dnia 8/5-1944
14. Komunisci notowani przez policję w stanie Rio Grande do Sul-
Rap.KW.L.dz.114/44- zał.N°10 z dnia 30/5-1944
15. Komunisci w Paranie-Rp.KW.L.dz.114/44 zał.N°11 "- "-
16. Boiko Vicente(Parana) Rp.KW.L.dz.114/44 z.N°12 "- "-
17. Hr. Benningsen EmanuelRRp.KW.L.dz.114/44 z.N°13 "- "-
18. Akcja Poselstwa Sowieckiego w Montevideo (Centrala roboty komunistycznej na Amerykę Południową, zwłaszcza na Brazylię). Rap. KW.L.dz.114/44 zał.N°14 z 30/5-44
19. Komunisci notowani przez policję w stanie Rio Grande do Sul-
Rap.KW.L.dz.121/44 zał.N°3 z dn.13/6-1944
20. Ulotki antyrządowe, kolportowane przez komunistów brazylijskich
Rap.KW.L.dz.121/44 zał.N°4 z dn.:13/6-1944
21. Działalność prosowiecka placówek dyplomatycznych i instytucji czeskich
22. Instrukcje dla komunistów w Brazylii w postaci t.zw. "Manifesto"
- 23; Sprawozdanie z akcji Tow. Afro- Brasileira (kolportaż fotografii, mających ilustrować prześladowania rasowe w USA).
24. Przygotowania do zainstalowania w Rio de Janeiro Ambasady Sowieckiej (Polecenia w zakresie wyszukania odpowiedniego lokalu i t.p.).

d) Z odcinka gospodarczego:

1. Tow. AMEX (**Raskin** Szymon i Landau Roman) Rap.KW.L.dz.75/44 zał.N°8 z dnia 25 kwietnia 1944.
2. Nielegalne przekazywanie funduszy z S.Paulo do Szanghaju za pośrednictwem szwajcarskiego obywatela Alfreda Brandera
Rap.KW.L.Dz.91/44 zał.N4 z dnia 8/5-1944

e.) Różne :

1. Informacje z Brazylijskiego Wywiadu Lotniczego
Rap. KW.L.dz. 69/44 zał. N°11 z dn.18/4-1944.
2. Adler João (biuro kryminologiczne)
Rap. KW.L.dz.69/44 zał.N° 12 z dnia 18/4-1944
3. Przejawy nastrojów anti-USA w armji i społeczeństwie brazylijskim.
4. Opinie oficerów brazylijskich po powrocie z przeszkolenia w USA.
5. Nastroje wśród brazylijskiego Korpusu Ekspedycyjnego
(Zajścia w Vila Militar w Rio de Janeiro).
6. Osoby inwigilowane przez Wywiad Brazylijski.
7. Bunt w Wojskowej Szkole Technicznej w S. Paulo.

Pedro